

PRÁCA JE FINANCOVANÁ Z PROSTRIEDKOV EURÓPSKEHO FONDU PRE REGIONÁLNY ROZVOJ A ZO ŠTÁTNEHO ROZPOČTU

RESUMÉ

STRATEGICKÉHO HODNOTENIA PÔSOBENIA NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE PRE PROGRAM CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁCE POĽSKO-SLOVENSKO 2014-2020

ATMOTERM® S.A.

Autorský kolektív:

Vedúci projektu:

dr inž. Jacek Jaśkiewicz

Autori:

dr inž. Jacek Jaśkiewicz

mgr inž. Magdalena Załupka

mgr inž. Agnieszka Bartocha

mgr Iwona Szatkowska

mgr inž. Marek Rosicki

dr inž. Iwona Rackiewicz

mgr inž. Anna Gallus

mgr Marta Jamontt-Skotis

mgr Wojciech Wahlig

Mapy:

mgr Agnieszka Placek

Dozor zo strany riaditeľstva: mgr Elżbieta Płuska

Spolupráca: ENVICONSULT, spol. s. r. o.

dr Ivan Pirman

mgr Peter Hujo

OBSAH

1	ÚVOD	7
2	RÁMCOVÝ PRIEBEH STRATEGICKÉHO HODNOTENIA PÔSOBENIA NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	8
2.1	Dohodnutie miery podrobností informácií obsiahnutých v správe o hodnotení.....	8
2.2	Zostavenie správy o hodnotení vplyvu na životné prostredie	9
2.3	Získanie požadovaných vyjadrení.....	9
2.4	Zaistenie účasti spoločnosti na pripomienkovaní.	9
3	ZHRNUTIE A ZÁVERY Z PRIEBEHU JEDNANIA VO VECI STRATEGICKÉHO HODNOTENIA PÔSOBENIA NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	11
3.1	Zistenia obsiahnuté v správe o hodnotení na životné prostredie	11
3.2	Nahlásené poznámky a žiadosti	12
3.3	Výsledky jednania týkajúceho sa cezhraničného pôsobenia na životné prostredie	13
3.4	Návrhy ohľadom metód a frekvencie vykonávania monitorovania dôsledkov realizácie uznesení dokumentu.....	14
3.5	Opodstatnenie výberu prijatého dokumentu vo vzťahu k prejednávaniu alternatívnych riešení	14
4	PRÍLOHY.....	14

1 ÚVOD

V súlade s dohodami¹ medzi: poľským Ministerstvom infraštruktúry a rozvoja, poľským Generálnym riaditeľstvom ochrany životného prostredia, Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky a Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky vykonalo strategické hodnotenie pôsobenia programu cezhraničnej spolupráce Poľsko - Slovensko 2014-2020 na životné prostredie poľské Ministerstvo infraštruktúry a rozvoja - inštitúcia spravujúca program podľa predpisov poľského práva. Avšak rozsah účasti spoločnosti bol rozšírený počas etapy stanovovania rozsahu správy o hodnotení, zohľadnené pritom boli tiež nároky právnych predpisov Slovenskej republiky.

V súvislosti s vyššie uvedeným je právnym základom spracovanie správy o hodnotení pôsobenia programu na životné prostredie zákon zo dňa 3. októbra 2008 *o prístupnosti informácií o životnom prostredí a jeho ochrane, účasti spoločnosti na ochrane životného prostredia o hodnotení pôsobenia na životné prostredie*² (ďalej: zákon OOŽP), ktorý obsahuje prevedenie smernice 2001/42/ES Európskeho parlamentu a Rady zo dňa 27. júna 2001 *o posudzovaní vplyvov niektorých plánov a programov na životné prostredie* do poľskej legislatívy.

V súlade s čl. 55 odst. 3 zákona OOŽP sa k prijatému dokumentu pripája písomné resumé, obsahujúce opodstatnenie výberu prijatého dokumentu vo vzťahu k posudzovaným alternatívnym riešeniam a tiež informácie akým spôsobom a v akom rozsahu boli zohľadnené:

- zistenia obsiahnuté v správe o hodnotení na životné prostredie,
- názory príslušných orgánov (Generálneho riaditeľa ochrany životného prostredia a Hlavného hygienického inšpektora - na poľskej strane, a poznámky slovenských orgánov predstavené slovenským Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka),
- nahlásenie poznámky a žiadosti,
- výsledky jednaní týkajúceho sa cezhraničného pôsobenia na životné prostredie, pokiaľ bolo vykonané,
- návrhy ohľadom metód a frekvencie vykonávania monitorovania dôsledkov realizácie uznesení dokumentu.

Predmetom strategického hodnotenia pôsobenia na životné prostredie bol program cezhraničnej spolupráce Poľsko - Slovensko 2014-2020 (ďalej len ako program), ktorý bol zostavený v r. 2014: Návrh programu bol spracovaný pracovnou skupinou pre prípravu programu poľsko-slovenskej

---

¹ Poznámka zo stretnutia v Bratislave dňa 27.11.2013

² SB. z. 2013, pol. 1235, s neskor. zm.

cezhraničnej spolupráce vo finančnej perspektíve 2014-2020 a následne doplnený v súlade s názormi, návrhmi a poznámkami nahlásenými v priebehu spoločných konzultácií.

2 RÁMCOVÝ PRIEBEH STRATEGICKÉHO HODNOTENIA PÔSOBNIA NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Nutnosť vykonať strategické hodnotenie pôsobenia na životné prostredie pre program cezhraničnej spolupráce Poľsko - Slovensko 2014-2020 bola zistená na základe čl. 46 zákona OOŽP.

V súlade s vyššie uvedeným čl. sa vykonanie strategického hodnotenia pôsobenia na životné prostredie vyžaduje pre zásady, stratégie, plány alebo programy v oblasti priemyslu, energetiky, dopravy, telekomunikácií, vodohospodárstva, hospodárenia s odpadmi, lesníctva, poľnohospodárstva, rybolovu, turistiky a využívania území, spracovaných alebo prijímaných správnymi orgánmi, vyznačujúcimi rámce pre neskoršiu realizáciu projektov, ktoré môžu výrazne pôsobiť na životné prostredie.

V súlade s čl. 3 bodom 14 zákona, prebiehal postup vo veci strategického hodnotenia pôsobenia na životné prostredie v štyroch etapách:

- dohodnutie miery podrobností informácií obsiahnutých v správe o hodnotení na životné prostredie,
- zostavenie správy o hodnotení vplyvu na životné prostredie,
- získanie požadovaných vyjadrení,
- zaistenie účasti spoločnosti na pripomienkovaní.

2.1 Dohodnutie miery podrobností informácií obsiahnutých v správe o hodnotení

V súlade s čl. 53 a 57 bodom 1 zákona OOŽP bol rozsah a stupeň podrobností informácií vyžadovaných v správe o hodnotení pôsobenia programu na životné prostredie stanovený:

- Generálnym riaditeľom ochrany životného prostredia, listom značka: DOOŠ_{SOOS}.411.17.2013.JP zo dňa 6. decembra 2013;
- Hlavným hygienickým inšpektorom, listom značka GIS-HŠ-NS-073-119/EN/13 zo dňa 27. novembra 2013;
- Slovenským Ministerstvom ochrany životného prostredia listom značka 3388/2014-3.4/pl zo dňa 14. januára 2014, ktorý obsahoval vyjadrenie príslušných orgánov na územie Slovenskej republiky.

Prebehli tiež spoločné konzultácie rozsahu správy o hodnotení v oboch krajinách. Na poľskej strane neboli nahlásené žiadne poznámky. Na slovenskej strane obsahol názory a poznámky z konzultácií vyššie uvedený list Ministerstva ochrany životného prostredia. Ten sa týkal predovšetkým: odporúčaní týkajúcich sa zohľadnenia slovenských predpisov pri spracovávaní projektov, doplnenia zoznamu chránených oblastí, rešpektovania migračných koridorov zveri, ochrany liečebných stredísk

na území národných parkov, pôsobenia hluku a emisií znečisťujúcich látok z dopravy, zón hygienickej ochrany vodných zdrojov a pokynov pre hodnotenie realizácie projektu.

2.2 Zostavenie správy o hodnotení vplyvu na životné prostredie

Pri spracovaní správy o hodnotení vplyvu návrhu programu cezhraničnej spolupráce Poľsko - Slovensko 2014-2020 na životné prostredie boli zohľadnené požiadavky ohľadom rozsahu a podrobnosti predkladaných informácií, stanovené v predpisoch a vo vyššie uvedených listoch.

Ciele spracovania správy o hodnotení sú v súlade s platnými predpismi a dohodami napr. komplexná analýza možného pôsobenia na jednotlivé zložky životného prostredia, ku ktorým môže dôjsť v súvislosti s realizáciou aktivít predpokladaných v programe, hodnotenie výskytu kumulovaného pôsobenia, analýza možností použitia alternatívnych riešení a hodnotenie potreby navrhovania kompenzačných aktivít.

2.3 Získanie požadovaných vyjadrení

V súlade s čl. 54 odst. 1 zákona podrobil v Poľsku minister infraštruktúry a rozvoja návrh programu cezhraničnej spolupráce Poľsko - Slovensko 2014-2020 spolu so správou o hodnotení pôsobenia na životné prostredie pripomienkovaniu generálnym riaditeľom ochrany životného prostredia a hlavným hygienickým inšpektorom. Na Slovensku rozoslalo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka vyššie uvedené dokumenty na pripomienkovanie v súlade s predpismi platnými v Slovenskej republike.

Generálny riaditeľ ochrany životného prostredia, listom značka: DOOŠsoos. 410.13.2014.JP zo dňa 30. mája 2014 predstavil poznámky k návrhu programu PPS PL-SK 2014-2020 a správy o hodnotení pôsobenia programu na životné prostredie.

Hlavný hygienický inšpektor listom značka: GIS-HŠ-NS- 073-40/EN/14 zo dňa 13. mája 2014 informoval, že k predloženým dokumentom nevznáša žiadne poznámky.

Slovenské ministerstvo životného prostredia predstavilo svoje komentáre v liste značka: 4174/2014-2.1 zo dňa 4. júna 2014

Vyššie uvedenými orgánmi nahlásené poznámky predstavuje tabuľka 1, ktorá tvorí prílohu č. 1. Boli zohľadnené prevedením príslušných opráv v správe o hodnotení.

2.4 Zaistenie účasti spoločnosti na pripomienkovaní.

V Poľsku v súlade s čl. 54 odst. 2 zákona OOŽP zaistil minister infraštruktúry a rozvoja možnosť účasti spoločnosti na spracovaní dokumentu.

Pripravený návrh správy o hodnotení pôsobenia na životné prostredie spolu s návrhom programu cezhraničnej spolupráce Poľsko - Slovensko 2014-2020 boli podrobené verejným konzultáciám. Verejné konzultácie prebiehali v období od 2. do 23. mája 2014.

Informácie ohľadom prístúpenia k spracovaniu návrhu dokumentu a o jeho predmete, možnosti zoznámenia sa s nevyhnutnou dokumentáciou a podávania žiadostí, vrátane spôsobu a miesta ich podávania, orgánov príslušných k riešeniu poznámok a žiadostí boli umiestnené na webových stránkach spravovaných Ministerstvom infraštruktúry a rozvoja a tiež na stránkach programu cezhraničnej spolupráce Poľská republika - Slovenská republika 2007-2013³.

Konzultácií sa mohli zúčastniť všetci, ktorí prejavili záujem, vrátane súkromných osôb. Záujemcovia sa mohli zoznať s návrhmi dokumentov, ktoré boli umiestnené na webových stránkach: http://bip.mir.gov.pl/Dokumenty%20oficjalne/Rozwoj_regionalny/Ogloszenia/Strony/Konsultacje_publiczne_projektu_Programu_Wspolpracy_Transgranicznej_RP_RS_2014_2020_2052014.aspx, http://www.ewt.gov.pl/Dokumenty/kd/Strony/Konsultacje_publiczne_projektu_Prognozy_oddziaływania_na_srodowisko_PWTPLSK.aspx a http://pl.plsk.eu/news/?lang_id=3&id_news=1469

V Slovenskej republike prebiehali verejné konzultácie v období od 5. mája do 5. júna 2014, Ministerstvo ochrany životného prostredia publikovalo návrh programu a správy o hodnotení jeho pôsobenia na životné prostredie spolu s informáciou o konzultačnej konferencii (dňa 14.05.2014 v Nowom Targu) na webových stránkach www.enviroportal.sk (<http://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/operacyjny-program-cezhranicnej-spoluprace-polska-republika-slovenska-re>) dňa 05. 05. 2014.

Zároveň odoslalo informácie ohľadom návrhu programu a správy o hodnotení jeho pôsobenia na životné prostredie dotknutým orgánom a organizáciám (listom č. 3388/2014-3.4/pl zo dňa 12. 05. 2014). Boli to

- Okresný úrad Prešov, odbor ochrany životného prostredia;
- Okresný úrad Žilina, odbor ochrany životného prostredia
- Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor plánovania a dohľadu dopravnej infraštruktúry;
- Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor turistiky;
- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, odbor štrukturálnych fondov EÚ

---

³ <http://pl.plsk.eu>

- Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky; Kancelária vlády Slovenskej republiky, odbor prierezových priorít;
- Ministerstvo ochrany životného prostredia, sekcia ochrany prírody a územného rozvoja;
- Zúčastneným samosprávnym celkom (Úrad samosprávneho kraja Prešov, Úrad samosprávneho kraja Žilina) a
- Zväzu slovenských miest a obcí listom č. 3388/2014-3.4/pl zo dňa 12. 05. 2014.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky sa týmto listom obrátilo na autonómne správne celky, aby okamžite po dostaní vyrozumienia zverejnili informácie o návrhu programu a správy o hodnotení jeho pôsobenia na životné prostredie na svojich oficiálnych informačných výveskách, s uvedením adresy, na ktorej môže spoločnosť predkladať svoje názory k vyššie uvedeným dokumentom (adresa Ministerstva ochrany životného prostredia Slovenskej republiky) v termíne 21 dní od dátumu ich zverejnenia.

Počas spoločenských konzultácií správy o hodnotení neboli získané komentáre k správe o hodnotení pôsobenia na životné prostredie PPS PL-SK 2014-2020. Názory príslušných orgánov sú predstavené nižšie. Počas verejných konzultácií programu sa vyskytli poznámky týkajúce sa environmentálnych otázok, ktoré vyvolali malé zmeny v správe o hodnotení. Sú popísané v bode 3.2.

3 ZHRNUTIE A ZÁVERY Z PRIEBEHU JEDNANIA VO VECI STRATEGICKÉHO HODNOTENIA PÔSOBNIA NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

3.1 Zistenia obsiahnuté v správe o hodnotení na životné prostredie

V správe o hodnotení boli predstavené informácie o obsahu programu, podmienkach ochrany životného prostredia plynúcich z právnych predpisov a tiež vykonanie analýzy aktuálneho stavu životného prostredia, definujúcej najdôležitejšie výzvy na ochranu životného prostredia v Poľsku a na Slovensku, na ktorých riešení by sa mal program podieľať. Navyše bola na základe analýz zistená zhoda programu s cieľmi a smerovaním základných strategických dokumentov Poľska, Slovenska a EÚ.

V dôsledku analýzy a hodnotenia terajšieho stavu životného prostredia bolo poukázané na existujúce dôležité environmentálne problémy s ohľadom na udržateľný rozvoj. To sa týka predovšetkým ochrany a obnovenia správneho stavu druhov a habitantov, udržania ekologickej integrity a obnovenia správnej kvality vody a ovzdušia.

Bolo uvedené, že upustenie od realizácie programu bude znamenať oslabenie realizácie environmentálnych cieľov v kontexte širšej perspektívy chápania tejto problematiky. Nerealizovanie programu sa bude podieľať na upevnení a výskyte negatívnych tendencií v životnom prostredí.

V rámci správy o hodnotení boli vykonané analýzy a hodnotenia významných vplyvov na životné prostredie. Hodnotenie zahrňovalo predovšetkým také prvky životného prostredia, ako sú: človek, zvieratá, rastliny, biodiverzita, voda, ovzdušie, zemský povrch, krajina, klíma, prírodné zdroje a pamiatky.

Bolo identifikované potenciálne pôsobenie na životné prostredie v rámci jednotlivých činností vo vzťahu k vyššie uvedeným prvkom. Tie boli predstavené formou matrice umožňujúcej orientačné syntetické zhodnotenie vplyvu na jednotlivé súčasti životného prostredia. Celková analýza pôsobenia ukázala, že realizácia aktivít vychádzajúcich z programu bude mať rozhodne proenvironmentálne pôsobenie. Voči uvedenému prípadnému negatívne pôsobeniu boli navrhnuté prostriedky zabraňujúce a obmedzujúce negatívne pôsobenie na životné prostredie.

Všeobecne sa súdi, že realizácia aktivít popísaných v PPS PL-SK 2014-2020 bude mať pozitívny vplyv na životné prostredie a bude nahrávať riešeni časti problémov z oblasti kvality životného prostredia. Niektoré oblasti podpory budú môcť jednotlivé súčasti životného prostredia, vrátane oblastí Natura 2000, ovplyvňovať aj negatívne. Najväčšie pozitívne výsledky budú môcť byť dosiahnuté v rozsahu aktivít zacielených na ochranu životného prostredia, ekologickú výchovu a zvýšenie spoločenského povedomia. Navyše budú môcť byť dosiahnuté dôležité efekty pomocou pôsobenia na optimalizáciu dopravy a zvýšenie jej efektívnosti.

S ohľadom na rozsah finančných prostriedkov PPS PL-SK 2014-2020 a výrazne širšie ciele než je len ochrana životného prostredia nemožno predpokladať, že program vyrieši všetky problémy ochrany životného prostredia v regióne, ale bude komplementárny s inými aktivitami v tejto oblasti.

Je potrebné zdôrazniť, že správa o hodnotení má všeobecný charakter, zatiaľ čo úplné zhodnotenie vplyvu na životné prostredie bude závisieť na konkrétnych projektoch, ktoré budú v jeho rámci realizované.

Za účelom obmedzenia negatívneho pôsobenia PPS PL-SK 2014-2020 na životné prostredie a jeho maximálne využitie pre životné prostredie boli v správe o hodnotení navrhnuté kritéria výberu projektov a zásady monitorovania dôsledkov realizácie programu a odporúčania znižujúce negatívne pôsobenie alebo prípadné alternatívne riešenia.

3.2 Nahlásené poznámky a žiadosti

Poznámky a postuláty nahlásené počas etapy pripomienkovania správy o hodnotení príslušnými inštitúciami a počas verejných konzultácií sa týkali predovšetkým nasledujúcich otázok:

- navýšenia prostriedkov určených na ochranu životného prostredia,

- doplnenia zoznamu príjemcov o uvedené inštitúcie,
- uvedenia v správe o hodnotení, že hoci na základe aktivít predstavených v programe nemožno prehlásiť nutnosť potreby používania prírodných kompenzácií, môže táto potreba vzniknúť počas etapy navrhnutých projektov,
- doplnenia analýz v oblasti fungovania cyklochodníkov o možnosť ich pôsobenia na erozívne procesy,
- doplnenia výberových kritérií projektov o kritérium pozitívneho pôsobenia na chránené oblasti,
- pridania odlesnenia medzi faktory pôsobiace na pôdnu eróziu,
- doplnenia žiadostí o výsledky podrobných analýz v oblasti aktivít obmedzujúcich negatívne pôsobenie na životné prostredie,
- redakčných úprav.

Všetky poznámky boli analyzované s ohľadom na možnosti ich zohľadnenia a opodstatnenia. Podrobné odkazy na jednotlivé poznámky a žiadosti a spôsob ich zohľadnenia sa nachádza v pripojenej tabuľke.

Navyše v súvislosti s poznámkami Ministerstva životného prostredia PR nahlásenými počas procesu verejných konzultácií programu, zvlášť v oblasti ochrany ovzdušia, bola správa o hodnotení doplnená o návrhy kritérií výberu projektu o podmienky ovplyvňujúce zníženie emisií látok znečisťujúcich ovzdušie a týkajúcich sa adaptácií na zmenu klímy.

Odporúčania predstavené v správe o hodnotení musia byť zohľadnené v dokumentoch špecifikujúcich rozsah a zásady zavádzania programu vrátane výberových kritérií projektov, napr. v rozsahu pridania kritéria pozitívneho pôsobenia projektov na životné prostredie alebo tiež minimalizovanie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia.

Nepochybne je ale nutné uznať, že všetky získané poznámky a názory sa podieľali na vylepšení tak správy o hodnotení, ako aj programu.

3.3 Výsledky jednania týkajúceho sa cezhraničného pôsobenia na životné prostredie

Na základe analýzy rozsahu programu nebolo zistené cezhraničné pôsobenie, avšak kvôli všeobecnému charakteru programu nemožno takéto pôsobenie vylúčiť, pretože sa môže vyskytnúť pri hodnotení jednotlivých cestných projektov. V okamžiku, kedy už budú navrhnuté konkrétne investičné projekty a stanovené ich lokalizácie, bude možné vykonať hodnotenie v oblasti potreby vykonania hodnotenia cezhraničného pôsobenia na životné prostredie v rámci hodnotenia pôsobenia daného projektu na životné prostredie, v súlade s predpismi platnými v tejto oblasti.

3.4 Návrhy ohľadom metód a frekvencie vykonávania monitorovania dôsledkov realizácie uznesení dokumentu

Za účelom zabránenia negatívnych dôsledkov realizácie programu boli navrhnuté hodnotenia vplyvu na životné prostredie počas a po realizácii programu. K tomuto účelu možno využiť terajší systém monitorovania životného prostredia, aby sa zabránilo duplikovaniu už realizovaných aktivít. Navrhuje sa, aby základ hodnotenia predstavovali správy o stave životného prostredia publikované každý rok vojvodskými inšpektormi ochrany životného prostredia (v Poľsku) a Slovenskou agentúrou životného prostredia, národné údaje o životnom prostredí, štatistické údaje a výsledky monitorovania jednotlivých investícií podporovaných programom (pokiaľ bude vyžadované). Pokiaľ budú výsledky pravidelne vykonávaného monitorovania vykonávaného príslušnými inštitúciami ukazovať zhoršovanie stavu životného prostredia v regióne, je nutné preskúmať či príčinou nie je realizácia projektov realizovaných v rámci programu.

3.5 Opodstatnenie výberu prijatého dokumentu vo vzťahu k prejednávaniu alternatívnych riešení

V správe o hodnotení je riešená možnosť iného formulovania programu. Na základe vykonaných analýz alternatívnych variant bolo požiadané o ponechanie programu vo všeobecnom tvare uvádzajúcom odporúčania ohľadom jeho realizácie a predovšetkým výberu projektov.

Jedným z riešených alternatívnych variant bol variant zohľadňujúci zmenu programu smerom k zvýšeniu alokácie prostriedkov v rámci tohto dokumentu na ochranu životného prostredia a prírody, pretože, ako vyplýva z analýz, sú potreby z tejto oblasti opodstatnené vysokými prírodnými hodnotami regiónu; tiež sa v ňom vyskytujú závažné, aktivitu vyžadujúce environmentálne problémy v podobe: kvality vôd, kvality ovzdušia, hospodárenia s odpadmi a iné. Je však potrebné uvedomiť si, že hlavným cieľom programu nie je ochrana životného prostredia a na neho určené obmedzené prostriedky neumožňujú riešiť všetky problémy vyskytujúce sa v oblasti podpory. V tejto situácii musí byť program istým druhom kompromisu z pohľadu potrieb oblasti pohraničia.

Avšak program sa výrazne podieľa na riešení časti problémov spojených s ochranou životného prostredia. Predstavuje podporu pre proenvironmentálne aktivity realizované z regionálnych a štátnych prostriedkov. Bez programu by k postupu v riešení problémov zlepšenia stavu ochrany životného prostredia v regióne prebiehalo pomalšie.

4 PRÍLOHY

Príloha 1 Tabuľka 1 Súpis všetkých názorov a poznámok orgánov, ktoré sa zúčastnili pripomienkovania dokumentov spolu s prijatým riešením.